

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - İmport Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan 25 milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdıkı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/200)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 717/1477

5 . V . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 5 . V . 1958 tarihinde kararlaştırılan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - İmport Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan 25 milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdıkı hakkında kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ve ilişkileri ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

1957 Amerikan malî yılına alt müdafaayı destekleyici mahiyetteki Amerikan yardımından Türkiye'ye tahsis edilen miktar 80 milyon dolârdır. Yabancı memleketlere verilen bu neviden yardımların kısmen hibe ve kısmen de kredi şeklinde yapılması Amerikan mevzuatı icabındandır. Bu itibarla, Birleşik Devletler Hükümeti, Türkiye'ye ayrılan yardım tutarından 25 milyon dolârlık kısmın kredi esası üzerinden verilmesini kararlaştırmış bulunmaktadır.

Mevzubahis kredinin tediye şekli ve şartlarını tesbit eden Anlaşma, Maliye Vekâletinin müspet mütalâası üzerine ve İcra Vekilleri Heyeti tarafından ısdar edilen 16 . VII . 1957 tarihli ve 4/9220 sayılı Kararname ile verilen salâhiyete istinaden 28 Haziran 1957 tarihinde Washington'daki Türk maslâhatgüzarı tarafından imzalanmıştır. Zikredilen Anlaşma, 7019 sayılı Kanunla meriyet müddeti uzatılmış bulunan 5436 sayılı Kanun gereğince, yukarda gösterilen tarihten itibaren altı ay zarfında Türkiye Büyük Millet Meclisinin tasdıkına arz edilmesi kaydıyla, imzası tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Geçen sene akdedilen anlaşmaya benzer hükümleri ihtiva eden bu kredi anlaşmasına göre, Hükümetimize verilen kredi tutarının 40 sene zarfında tarafımızdan iadeten tediyesi gerekmektedir. Anlaşma, kredinin Türk lirası veya dolâr şeklinde ödenmesi hususunda Hükümetimize tercih hakkı tanımaktadır. Türk lirası üzerinden ödemeyi kararlaştırdığımız takdirde faiz haddi % 4, dolârla tediye tercih etmemiz takdirinde ise % 3 tür.

İmzalanması Hükümetçe memleketimizin menfaatlerine uygun görülen Anlaşmanın tasdıkı yüksek tensiplerine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/200

Karar No. 5

29 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - İmport Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan 25 milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası, Hükümet mümessilleri hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri yerinde mütalâa edilerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Millî Müdafaa Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi

İzmir

M. Çavuşoğlu

Adana

H. Eroğlu

Antalya

B. Onat

Mazbata M.

Kastamonu

B. Aktaş

Bilecik

E. Çolak

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Çorum
K. Terzioğlu

Giresun
H. Bozbağ

Kayseri
F. Köşkeroğlu

Manisa
N. Körez

Muğla
B. Belge
İmzada bulunamadı

Sakarya
H. O. Erkan

Çanakkale
H. Alyot
İmzada bulunamadı

Denizli
A. Çobanoğlu

İzmir
N. Pınar

Kırklareli
Ş. Bakay

Mardin
V. Dizeroğlu

Nevşehir
M. H. Ürgüblü

Sivas
E. İmer

Gaziantep
A. Ocak

İzmir
İ. Sipahioğlu

Manisa
S. Ağaoğlu

Mardin
A. Uras

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/200

Karar Na. 21

24 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - İmport Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan 25 milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası ilgili Vekâlet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihasının mucip sebepleri yerinde mütalâa edilerek aynen kabulüne ittifakla karar verildi.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.
Millî Müdafaa Encümeni

Reisi
Nevşehir

Z. Üner

Kâtip

Muş

Ş. Ağaoğlu

İstanbul

T. Yazıcı

Konya

İ. A. Akdağ

M. Muharriri
İçel

Y. Karabulut

Erzurum

M. Zeren

İzmir

F. Uçaner

Tekirdağ

N. Aknoz

Tunceli

A. Bora

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No : 1/200
Karar No : 94

23 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden Export - Import Bank of Washington arasında 28.VI.1957 tarihinde imzalanan yirmi beş milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Meclisi Âliye arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 5.V.1958 tarihli ve 71-717/1477 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Hariciye ve Millî Müdafaa encümenleri mazbataları ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde yazılı mucip sebeplere istinaden 1956 - 1957 Amerikan mali yılına ait Millî Müdafaaamızı destekleyici mahiyetteki Amerikan yardımından memleketimize tahsis olunan 80 milyon dolârın 55 milyon dolârlık kısmının hibe ve 25 milyon dolârlık kısmının ise kredi suretiyle tediyesine mütaallik Anlaşmanın ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdikini temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Gerek vesailkin tetkikinde ve gerekse Hükümet mümessillerinin verdiği izahattan, kredinin 40 sene zarfında Türk lirası veya dolâr olarak ödenmesi lâzımgeldiği, Türk lirası olarak tediyesi halinde % 4 ve dolâr olarak tediyesi halinde de % 3 faize tâbi olacağı anlaşılmıştır.

Memleketimiz menfaatlerine uygun görülen bu Anlaşmanın tasdikine mütedair olan kanun lâyihası üzerinde cereyan eden müzakerelerden sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiş ve lâyiha Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin
Kâtip		
Diyarbakır	Afyon K.	Afyon K.
M. H. Ünal	R. Çerçel	N. Topcuoğlu
Afyon K.	Artvin	Çorum
M. A. Ülgen	Y. Gümüsel	H. Bulgurlu
Diyarbakır	İsparta	İstanbul
H. Turgut	T. Tırlı	M. Erdener
İstanbul	İstanbul	İstanbul
N. Kırsan	İ. Sevel	N. N. Yücel
Kastamonu	Konya	Manisa
M. İslâmoğlu	M. Bağrıaçık	S. Mıhçıoğlu
Nevşehir	Rize	Rize
N. Önder	H. Ağun	İ. Akçal
Siird	Sinob	Trabzon
M. D. Süalp	Ö. Özen	İ. Şener
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - Import Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan 25 milyon dolârlık Kredi Anlaşmasının ve bu mevzuda teati edilen mektupların tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 1 Temmuz 1956 - 30 Haziran 1957 devresi zarfında Amerika Birleşik Devletleri tarafından memleketimize tahsis edilen 80 milyon dolârlık Savunmayı Destekleyici mahiyetteki yardımdan kredi şeklinde verilen 25 milyon dolâra aidolup Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Amerika Birleşik Devletleri namına hareket eden «Export - Import Bank of Washington» arasında 28 Haziran 1957 tarihinde imzalanan Kredi Anlaşması ve bu mevzuda teati edilen mektuplar tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya İcra Vekil-leri Heyeti memurdur.

	5 . V . 1958
Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	—
Devlet Vekili	Devlet Vekili ve
<i>E. Kalafat</i>	Ziraat V. V.
	<i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili	Millî Müdafaa Vekili
<i>E. Budakoğlu</i>	<i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili ve	
Hariciye V. V.	Hariciye Vekili
<i>Dr. N. Gedik</i>	—
Maliye Vekili	Maarif Vekili
<i>H. Polatkan</i>	<i>C. Yardımcı</i>
Nafia Vekili	Ticaret Vekili ve
<i>T. İleri</i>	Sanayi V. V.
	<i>A. Aker</i>
Suh. ve İç. Mua. Vekili	Güm. ve İnh. Vekili
<i>Dr. L. Kırdar</i>	<i>H. Hüsmen</i>
Ziraat Vekili	Münakalât Vekili
—	<i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili	Sanayi Vekili
<i>H. Erkmen</i>	—
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili	İmar Vekili
<i>S. Yırcalı</i>	<i>M. Berk</i>

ANLAŞMA

Bu Anlaşma Türkiye Hükümeti ile (Badema «Hükümet» olarak anılacaktır) Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin (Badema «Birleşik Devletler» olarak anılacaktır) resmî bir teşekkülü olan Export - İmport Bank of Washington (Badema «Eximbank» olarak anılacaktır) arasında 28 Haziran 1957 tarihinde akdedilmiştir.

Hükümet ve Birleşik Devletler, Türk Hükümeti ile Birleşik Devletler Hükümeti arasında 4 Temmuz 1948 de imzalanmış bulunan İktisadi İş Birliği Anlaşması ile, bununla ilgili 31 Ocak 1950, 16 Ağustos 1951 ve 30 Aralık 1952 tarihli tadil ve temditler mucibince Türkiye'de de yapılacak iktisadi yardım hususunda anlaşmaya varmış ve gereken hazırlıkları yapmış olduklarından,

Milletlerarası İş Birliği İdaresi Direktörü (Badema «Direktör» olarak anılacaktır) 1954 tarihli muaddel Karşılıklı Güvenlik Kanunu hükümleri gereğince, Direktör ile Hükümet tarafından üzerlerinde mutabık kalınacak malzeme ve hizmetlerin iktisabında ve diğer mümasil gayelerin sağlanmasında kullanılmak üzere, Hükümete kredi esası üzerinden yirmi beş milyon dolârı (\$ 25 000 000) ve/veya diğer paralardan buna muadil miktarı aşmayan bir yardım yapılması hususunda karara varıldığı Eximbank'a bildirmiş olduğundan,

Direktör, Eximbank'a yukarıda mezkûr kredi için fonlar tahsis ettiğinden ve Milletlerarası Nakdî ve Malî Meseleler Millî Müşavere Heyeti ile istişareden sonra Eximbank'ın krediyi açma ve idare etme şartlarını tasrih eylemiş olduğundan,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalınmıştır :

1. Eximbank, işbu Anlaşma gereğince, Hükümet ile Direktör arasında zaman zaman üzerlerinde mutabakata varılacak emtia ve hizmetlerin iktisabında ve diğer mümasil gayelerin sağlanmasında yapılacak finansmana yardım etmek üzere, Hükümet lehine dolâr ve/veya diğer paralar şeklinde yirmi beş milyon dolârı (\$ 25 000 000) tecavüz etmiyen bir kredi tesis eylesin.

2. Hükümet, bu Anlaşma gereğince, Eximbank'a veya haleflerine veyahut da göstereceği diğer bir mahalle işbu kredinin resülmali olan yirmi beş milyon dolârı (\$ 25 000 000) veya bu resülmalden işbu krediye mahsuben kendisine tesviye edilmiş bulunan miktarı, bu Anlaşmanın bir parçasını teşkil eden ekli A işaretli vesikadaki Tediye Plânında gösterilen taksitlerle ödemeyi ve geri kalan ödenmemiş bakiye için aşağıda tasrih edilen bir faiz tediye etmeyi taahhüdeylesin. Resülmal, işbu Anlaşmaya tevfikân Direktör tarafından Hükümete ilk tediye yapıldığı ayın hitamından dört (4) sene sonra başlamak üzere, altı aylık taksitler şeklinde ve A işaretli vesikada gösterilen zaman ve miktarlarda ödenecektir. Krediyeye mahsuben tediye edilen miktar, yukarıda gösterilen resülmal miktarından yüzde 10 u (% 10) aşan bir nispette noksan olduğu takdirde, A işaretli vesikada gösterilen taksitlerde aynı nispette ayarlamalar yapılacaktır; tediye edilmiş bulunan miktar yüzde 10 (% 10) veya daha az bir nispette noksan olursa, noksanlık A işaretli vesikada gösterilen son taksit veya taksitlerden tarh edilecektir. Resülmalin geri kalan miktarı üzerindeki faiz, krediyeye mahsuben ilk tediye yapıldığı ayın hitamından üç (3) sene sonra işleme başlayacak ve bu üç (3) senelik müddetin hitamından altı (6) ay sonra başlamak üzere altı ayda bir ödenecektir. Faiz nispeti, tediye Amerikan dolârı ile yapıldığı takdirde senede yüzde üç (% 3), Türk parası ile yapıldığı takdirde senede yüzde dört (% 4) olacaktır. Bu Anlaşmaya tevfikân ifası gereken bir tediye ve zamanında ve tam olarak yapılmaması halinde, bu meblâğın ödenmiyen resülmalinin tamamı ve buna ait faizler derhal dolârla vacibüt tediye olacak ve Eximbankın tercihine göre ve talebi üzerine ödenecektir. Eximbankın her hangi bir zamanda bu tercih hakkını istimal etmemesi, hiçbir surette bu hakkından feragat etmesini tazammun etmez.

3. Direktör tarafından zaman zaman Hükümet hesabına yapılacak olan tediye, bu gibi tediye vukuunu bildiren ve Direktör tarafından muayyen devreler sonunda Hükümet ile Eximbanka tevdi edilen her hesap hulâsasının taşıdığı tarihte işbu krediye mahsuben yapılmış avanslar addolunacaktır. Eximbank, avans olarak verilen dolâr miktarını veya Türk parasının dolâr muadilini işbu Anlaşma üzerinde kaydedecek ve mezkûr muadil miktar her hesap hulâsa-

sının taşıdığı tarihte kabili tatbik kambiyo rayicine göre tâyin edilecektir. Bu Anlaşmanın tatbikatında, muayyen bir tarihte Türk parasına kabili tatbik kambiyo rayici aşağıdaki rayiçtir :

a) Türk parasının efektif rayiçleri ile, Milletlerarası Para Foniyle mutabık kalınan itibari kıymeti arasındaki farkın yüzde birden fazla olmasına Hükümetçe müsaade edilmediği takdirde ve bu Anlaşmaya dâhil olan taraflar başka bir rayicin âdil ve mâkul olacağı hususunda anlaşamadıkları takdirde, yabancı memleketlerdeki tediye mükellefiyetlerinin ifası zmnında Türkiye sakinlerine Türk parası karşılığında Birleşik Devletler dolârları satılırken tatbik olunan efektif rayiç veya,

b) Aksi takdirde, zaman zaman müştereken kararlaştırılacak bir rayiçtir.

4. Muayyen bir tarihte tediyesi programlaştırılmış olan faiz ve resülmalın her ikisinin de aynı para ile ödenmesi şartıyla, işbu anlaşma tahtında Hükümet tarafından Eximbank'a yapılması gereken faiz ve resülmal tediyesi, Hükümetin tercihine göre, Birleşik Devletler dolârı ile veya yukarıdaki 3 nci paragrafta tarif edilen Türk parasının tediye zamanında kabili tatbik kambiyo rayicine göre hesaplanan, Birleşik Devletler dolârına muadil Türk parası ile yapılacaktır. Faiz ve resülmal Eximbank'ın Washingtondaki dairesine ödenecektir. Eximbank tarafından kabul edilen Türk parası Birleşik Devletler Maliye Nazırı tarafından tâyin edilecek Amerikan memur veya memurların ca muhafaza edilmek üzere Birleşik Devletler Maliye Nezaretine devredilebilir. Şayet Hükümet vâdelerin hitamı tarihinde tediye Türk parası ile yapmayı arzu eder ve tatbik edilecek kambiyo rayici üzerinde karşılıklı bir anlaşma bulunmazsa, Eximbank Hükümetin âdilâne ve mâkul addettiği bir kambiyo rayici üzerinden tediye Türk parasını muvakkaten kabul edecektir. Eximbank 30 gün zarfında bu rayicin şayanı kabul olmadığını Hükümete bildirmediği takdirde, bu kambiyo rayici Eximbank tarafından katî olarak kabul edilmiş telâkki olunacaktır. Eximbank'ın rayici kabul şayan bulmadığını bildirmesi halinde bunun tebliği tarihinden itibaren 60 gün içinde yeni bir kambiyo rayici tesbitinde mutabık kalınmadığı takdirde, Eximbank almış olduğu Türk parasını iade edecek ve Eximbank'a tediye Amerikan dolârı ile yapılacaktır.

5. Hükümet, bir gûna para cezası veya prima tediye etmeksizin işbu kredinin resülmaline mahsuben Birleşik Devletler dolârı veya mutabık kalınmış kambiyo rayici üzerinden Türk parası ile vâdesinden önce tediye yapabilir. Hükümet ve Birleşik Devletler, Birleşik Devletlerin her hangi bir hesabında sarf edilmemiş olarak duran bu kabîl vâdesi gelmemiş tediye Birleşik Devletler dolârı kıymetini, bu Anlaşma tahtındaki ödenmemiş resülmal ve faiz bakıyeleri tediye edilinceye kadar muhafaza etmeyi kabul ederler. Şayet, her hangi bir zamanda yukarıdaki üçüncü paragrafta zikredilen kabili tatbik kambiyo rayici vâdeleri gelmeden yapılan tediye tatbik edilen rayiçten tehalûf eylediği takdirde, işbu Anlaşmadaki taraflardan parasının kıymeti diğerininkine kıyasla düşen taraf, talebi üzerine karşı tarafa, vâdesinden önce yapılan tediye sarf edilmemiş bakıyesinin bu kabîl tediye ifası sırasında mutabık kalınan rayiç üzerinden hesaplanan dolâr kıymetini muhafaza etmesini teminen yeter miktarda Türk parasını yeni rayiçle ödiyecektir. Hükümet tarafından yapılan vâdesi gelmemiş her hangi bir tediye mahsubu (A) işaretli vesikadaki resülmal taksitlerinden, vâdeleri sırasıyla, son taksitten başlamak üzere yapılır. Birleşik Devletlerin her hangi bir hesabından yapılan masraflar evvelâ programa bağlanmış olan resülmal ve faiz tediyelelerinden ve saniyen vâdesinden önce vâkı tediyelelerinden yapılmış addedilecektir.

6. Hükümet, Birleşik Devletlerin işbu Anlaşmaya tevfiikan iktisabeylediği sarf edilmemiş bakıyeleri faiz getiren tahvillere veya Türk parası ile bankalara yapılacak mevduata yatırabileceğini kabul eder. Birleşik Devletler, Hükümetin, karşılıklı olarak mutabık kalınacak bir kambiyo rayici üzerinden, Birleşik Devletler tarafından diğer bir şekilde taahhüde bağlanmamış olan bu gibi sarf edilmemiş bakıyelerin tamamını veya bir kısmını Birleşik Devletler dolârı ile satınalabileceğini kabul eder.

7. Hükümet, Birleşik Devletler tarafından yukarıdaki 4, 5 ve 6 ncı paragraflar tahtında iktisab edilen Türk parasının Birleşik Devletlerin Türkiye'de veya topraklarında yapacağı her hangi bir masraf veya tediye için Birleşik Devletler tarafından kullanılabilceğini kabul eder. Bu gibi pa-

ralar karşılıklı olarak mutabık kalınacak diğer bölgelerde de istimal veya diğer paralara tahvil edilebilir. İşbu anlaşma gereğince Birleşik Devletler tarafından iktisabedilen Türk parasının her hangi bir şekilde kullanılmasında, Birleşik Devletler Türkiye'nin iktisadi durumunu nazarı itibara almayı kabul eder.

8. Âkid taraflar bu anlaşmanın her hangi bir hükmünü tadil etmeyi müşterek menfaatlerine uygun buldukları takdirde, resülmal ve faizin tamamen veya kısmen tediyesi de dâhil olmak üzere, bu gibi tadilleri, âkid taraflarca karşılıklı olarak üzerine mutabık kalınacak (a) emtiayı veya (b) diğer kıymetli maddeleri Birleşik Devletlere tevdi etmek suretiyle, yazılı karşılıklı bir anlaşma ile sağlayabilirler.

9. İşbu krediye mahsuben yapılacak ilk tediyeden önce ve bu tediyeye mütekaddim bir şart olarak aşağıdaki vesikalar «Eximbank» a ibraz edilecektir.

(a) İşbu anlaşmayı imza eden ve açılan kredi ile ilgili hususlarda Hükümetin temsilcisi sıfatıyla hareket eyleyen kimsenin salâhiyetini tesbit eden vesika ve,

(b) Türkiye'nin Adliye Vekili veya Eximbank'ça şayanı kabul bir hukuk müşaviri tarafından serd edilmiş olup Hükümetin işbu kredi anlaşmasının akdine salâhiyet veren kanunları gereğince bütün muameleleri yapmış olduğunu ve kredinin Türkiye için kanunen muteber ve bağlayıcı bir vecibe teşkil ettiğini bankayı tatmin eden bir şekilde gösterir bir mütalâaname.

Yukarıdaki hususları tasdik zımında, Hükümet ile Export-Import Bank of Washington işbu anlaşmayı iki nüsha olarak Amerika Birleşik Devletlerinde, District of Columbia'da Washington şehrinde yukarıda mezkûr tarihte usulü dairesinde akdeylemişlerdir.

Türkiye Hükümeti namına
Maslahatgüzar
(Sıfat)

Export-Import Bank of Washington namına
Umum Müdür
(Sıfat)

(A) İşaretli vesika
Tediye Programı

Tediyenin vâdesinin geldiği tarih	Resülmal tediyesi	Tediyenin vâdesinin geldiği tarih	Resülmal tediyesi
1	(Kredi tutarına mah- suben vâkı ilk tediye- nin yapıldığı ayın hi- tamından dört sene sonra gelen takvim ayının ilk günü; geri kalan numaralı tak- sitler bundan sonra altı ayda bir ödene- cektir.)	\$ 190 842,09	34 311 927,42 35 316 606,33 36 321 355,43 37 326 175,76 38 331 068,40 39 336 034,42 40 341 074,94 41 346 191,06 42 351 383,93 43 356 654,69 44 362 004,51 45 367 434,58 46 372 946,10 47 378 540,29 48 384 218,39 49 389 981,67 50 395 831,39 51 401 768,86 52 407 795,40 53 413 912,33 54 420 121,01 55 426 422,83 56 432 819,17 57 439 311,46 58 445 901,13 59 452 589,65 60 459 378,49 61 466 269,17 62 473 263,21 63 480 362,15 64 487 567,59 65 494 881,10 66 502 304,32 67 509 838,88 68 517 486,46 69 525 248,76 70 533 127,49 71 541 124,41 72 549 241,27 73 557 479,98
2	193 704,72		
3	196 610,29		
4	199 559,45		
5	202 552,84		
6	205 591,13		
7	208 675,00		
8	211 805,12		
9	214 982,20		
10	218 206,93		
11	221 480,04		
12	224 802,24		
13	228 174,27		
14	231 596,88		
15	235 070,84		
16	238 596,90		
17	242 175,85		
18	245 808,49		
19	249 495,62		
20	253 238,05		
21	257 036,62		
22	260 892,17		
23	264 805,56		
24	268 777,64		
25	272 809,30		
26	276 901,44		
27	281 054,97		
28	285 270,79		
29	289 549,85		
30	293 893,10		
31	298 301,50		
32	302 776,02		
33	307 317,66		
			\$ 25 000 000,00

*Sayın İhsan Savut
Maslahatgüzar
Türkiye Büyük Elçiliği
Washington, D. C.*

26 Haziran 1957

Muhterem Bay Savut :

Milletlerarası İş Birliği İdaresi, Türkiye'ye ikraz esası üzerinden yirmi beş milyon dolârı (\$ 25 000 000) aşmıyan bir yardım yapılmasını teminen Türkiye Hükümetiyle bir Kredi Anlaşması akdetmesi için Export - Import Bank of Washington'u yetkili kılmış bulunmaktadır. Kredi Anlaşması, Anlaşma gereğince yapılacak avans mahiyetindeki tediyelerin, Türkiye ile varılacak mutabakata istinaden, Direktör tarafından zaman zaman Türkiye hesabına yapılan ve Türkiye tarafından kullanılmak üzere kredi esası üzerinden bu memlekete tahsis edilmiş bulunan tediyeleler olacağını tasrih eyliyecektir. Bu mektubun maksadı, Anlaşma gereğince kredi tutarına mahsuben yapılacak tediyeleleri ilgilendiren idari tertipleri aşağıdaki şekilde açıklamaktır :

a) 402 nci bölüm gereğince yapılan Türk lirası mukabilindeki satışlar neticesinde biriken paralar da dâhil olmak üzere, 1957 tarihli Birleşik Devletler Karşılıklı Güvenlik Tahsisat Kanunu tahtında Türk Hükümetine verilen Savunmanın Desteklenmesi fonlarından yapılan bütün tediyeleler, tediye zamanında yirmi beş milyon dolâra (\$ 25 000 000) muadil bir yekûna varınca ya kadar işbu Kredi Anlaşması gereğince verilmiş avanslar şeklinde muamele görecektir.

b) Kredi Anlaşması, Türkiye hesabına yapılan kredi tediyeleleri hakkında muayyen zamanlarda Milletlerarası İş Birliği İdaresi Direktörü tarafından hesap hulâsaları hazırlanacağını tasrih eyliyecektir. Her bir hesap hulâsasının tarihi, Milletlerarası İş Birliği İdaresince, zikredilen hesap hulâsalarında bildirilen tediyelelerin aid oldukları devrenin en son tarihi olarak kabul edilir. Bu gibi hesap hulâsalarının normal olarak bir takvim ayını ihata etmesi beklenmekte ise de, Milletlerarası İş Birliği İdaresi bundan farklı uzunluğtaki devrelere ait hesap hulâsaları da neşredebilir.

c) Kredi Anlaşması gereğince yapılacak avans mahiyetindeki Türk lirası tediyeleleri için, Birleşik Devletler, 402 nci bölüm gereğince yapılan satışların Türk lirası bedellerinin Türkiye Hükümetince Birleşik Devletler deposito hesabına tediyesinde tatbik edilen rayici kullanacaktır.

d) Kredi Anlaşması gereğince Türk lirası taksitlerin iadeten ödenmesinde, liranın muayyen bir tarihteki kabili tatbik rayici Türkiye Hükümeti veya Birleşik Devletler Hükümeti başka bir rayicin âdilâne ve mâkul olacağı hususunda bir teklif yapınca ya kadar, ifası gereken tediyeeye takaddüm eden en son ay için Milletlerarası Para Fonuna bildirilen resmî satış rayici olarak kabul edilecektir.

e) Türkiye Hükümeti, kredi tutarına mahsuben yapılacak tediyelelerin idaresinde, lüzumlu veya şayanı arzu görülen imzaları, tasdikname veya müsaadenameleri Milletlerarası İş Birliği İdaresine verecektir.

f) Milletlerarası İş Birliği İdaresi , Export - Import Bank of Washington'a yirmi beş milyon dolâr (\$ 25 000 000) tutarında bir tahsis yapacak ve bu tahsisin müddeti, Milletlerarası İş Birliği İdaresi tarafından o zamana kadar tediye edilmiş veya Direktör tarafından aynı tarihe kadar taahhüde bağlandığı kabul edilmiş bulunan miktarlar hariç olmak üzere, 30 Haziran 1957 tarihinde hâttama erecektir.

g) Milletlerarası İş Birliği İdaresi Direktörü, işbu anlaşma tahtında finanse edilecek her hangi bir hizmetin temini veya her hangi bir malın imali, istihsali, mübayaası, satışı veya ihracı için Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin her hangi bir vekâlet veya dairesinin mevcut veya müs-takbel nizamlarının lüzum göstereceği bir rüçhan, tahsis, müsaade veya lisansın zikredilen Hükümetin her hangi bir vekâlet veya dairesi tarafından verilmesi hususunda hiçbir mükellefiyet veya mesuliyet yüklenmez.

Bu mektubun ekli kopyasını imza ve iade etmek suretiyle, yukardaki idari tertipler hakkındaki mutabakatımızı bildirmenizi rica ederim.

Kabul edilmiştir.

(İmza)

İlhan Savut

Tarih - 28 Haziran 1957

Saygılarımla

(İmza)

John B. Hollister

Ekselâns :

6 . I . 1958

30 Eylül 1957 tarih ve 38 sayılı Karşılık Paralar Liberasyon Anlaşmasıyla, 26 Aralık 1957 tarihli tadiline atıf yapmakla şeref duyarım. Birleşik Devletler 1957 mali yılı yardım fonlarından kredi şeklinde verilen 25 milyon dolâr muadili Türk liralарının, Millî Müdafaa Vekâletinin 1957 Türk mali yılına ait 935 milyon Türk lirası tutarındaki bütçe tahsisatına ilâve edileceği hususunda Hükümetinizin sarıh mutabakatını bildirmenizi rica ederim. Bu meblâğ yukardaki Anlaşma gereğince zikredilen Vekâlete tahsis edilen 104,8 milyon Türk lirası tutarındaki % 90 karşılık paralar miktarına ilâve edilecektir.

Ekselânsınız yukarıda rica edilen teminatı erken bir tarihte verebildiği takdirde, minnettar kalacağım. Bilvesile, Ekselânsınıza en yüksek saygılarımı teyidederim.

Ekselâns Fatin Rüştü Zorlu

Türkiye Cumhuriyeti

Hariciye Vekili

Fletcher Warren

Ekselâns :

9 . I . 1958

Müfadi aşağıya geçirilmiş bulunan 6 Ocak 1958 tarih ve 1657-A No. lu mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım :

«Ekselâns :

30 Eylül 1957 tarih ve 38 sayılı Karşılık Paralar Liberasyon Anlaşmasıyla, 26 Aralık 1957 tarihli tadiline atıf yapmakla şeref duyarım. Birleşik Devletler 1957 mali yılı yardım fonlarından kredi şeklinde verilen 25 milyon dolâr muadili Türk liralарının, Millî Müdafaa Vekâletinin 1957 Türk mali yılına ait 935 milyon Türk lirası tutarındaki bütçe tahsisatına ilâve edileceği hususunda Hükümetinizin sarıh mutabakatını bildirmenizi rica ederim. Bu meblâğ yukardaki Anlaşma gereğince zikredilen Vekâlete tahsis edilen 104,8 milyon Türk lirası tutarındaki % 90 karşılık paralar miktarına ilâve edilecektir.

Ekselânsınız yukarıda rica edilen teminatı erken bir tarihte verebildiği takdirde, minnettar kalacağım. Bilvesile, Ekselânsınıza en yüksek saygılarımı teyidederim.»

Türk Hükümetinin işbu mektupla Birleşik Devletler Hükümetine yukarıda rica edilen teminatı verdiğini size bildirmekle şeref duyarım.

Bilvesile ekselânsınıza en yüksek hürmetlerimi teyidederim.

Ekselâns Fletcher Warren,

Amerika Birleşik Devletleri

Büyükelçisi,

Ankara.

Hariciye Vekili Y.

Hasan Esat Işık